

Nr 191.

Av herr **Höglund**, om restitution av tull för stärkelse använd för tillverkning av sirap.

Enligt nu gällande tulltaxa utgör tullen å sirap 5 öre och å stärkelse 20 öre per kilogram. Vid fastställandet av denna tullsats å sirap år 1913 utgjordes råmaterialet för den inhemska sirapstillverkningen huvudsakligen av sockerbeter, varjämte sirapen för att hindra utkristallisation i vissa fall försattes med cirka 10 procent glucos eller stärkelsesirap, framställd av stärkelse. Som av bifogade P. M. angående nu gällande sirapstulls tillkomst torde framgå, ansågs det ej heller finnas någon som helst utsikt att vinna avsättning för sirap, uppblandad med mer än 10—15 procent stärkelsesirap, varför ett faställande av tullsatsen å sirap till 5 öre per kilogram, samtidigt som tullsatsen å råvaran för stärkelsesirapsfabrikationen, stärkelse, utgjorde 20 öre per kilogram, ej ansågs kunna ha eller få nämnvärt inflytande på den inhemska stärkelsesirapsindustrien.

Efter omfattande undersökningar har det emellertid lyckats att vid en år 1914 anlagd glycosfabrik inom landet framställa och även inom landet vinna avsättning för en sirap, innehållande mer än 50 procent stärkelsesirap. Under tiden 1 september 1919 till 1 oktober 1920 framställdes sålunda vid nämnda fabrik sådan sirap, innehållande ej mindre än 4 millioner kilogram stärkelsesirap.

Kolhydrathalten i sådan sirap är lika hög som i bästa sockersirap.

Under sådana förhållanden synes det mig vara oriktigt, att utom landet tillverkad sockersirap åtnjuter ett betydande skydd gentemot inom landet till större delen av stärkelse tillverkad sirap av lika god beskaffenhet.

Då emellertid näppeligen varken en sänkning av den nuvarande stärkelsetullen till 5 öre eller en höjning av sirapstullen torde kunna ifrågakomma, anser jag det lämpligast att vid tillverkning av sirap ur utländsk stärkelse bevilja tullrestitution av den för råvaran, stärkelse, erlagda tullen.

Detta torde vara så mycket lättare att genomföra, som Kungl. Maj:t redan i ett fall vid tillverkning av sirap ur utländsk stärkelse beviljat sådan tullrestitution vid sirapens utförsel ur riket. Den härvid erforderliga kontrollen utövas av generaltullstyrelsen.

Den inhemska potatisodlingen och stärkelseindustrien beröras icke av en dylik tullrestitution, enär förut under normala tider aldrig någon inhemska stärkelse i avsevärd mängd använts som råmaterial för sirap. Dessutom kan stärkelse aldrig under normala tider tänkas kunna framställas inom landet så billigt, att densamma skulle kunna användas till en inhemska fabrikation av sirap i konkurrens med utlandet.

För att kunna inom landet tillverka större delen av den normala sirapsimporten, som enligt bifogade P. M. åren 1907—1911 i medeltal utgjorde 14,969,000 kg., hemställer jag,

att riksdagen ville bevilja tillverkare av sirap ur utländsk stärkelse restitutionsrätt för av dem erlagd tull för stärkelsen, om av generaltullstyrelsen för ändamålet utfärdade kontrollbestämmelser efterkommas.

Stockholm den 21 januari 1921.

C. V. O. Höglund.

P. M.

angående nu gällande sirapstulls tillkomst.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition till 1913 års riksdag nr 35 avgavs förslag om sirapstullens nedsättande från 10 öre till 5 öre. Som motivering härför anför departementschefen:

»I samband med frågan om sockerlagstiftningen har jag även tagit under övervägande, huruvida någon sänkning jämväl av tullen å sirap synes böra ifrågakomma.

Sirapen utgör utan tvivel särskilt för de mindre bemedlade en viktig hushållsartikel och torde även i ej ringa utsträckning användas som surrogat för det väsentligt dyrare sockret. En nedsättning av denna varas tullsats, vilken för närvarande är 10 öre per kg., synes sålunda väl motiverad av hänsyn till konsumenternas intressen. Konsumtionens storlek ävensom dennas fördelning på inom landet tillverkad samt importerad vara framgår av nedanstående tablå:

År.	Inhemsk produktion av sirap (ton).	Import av sirap (ton).
1907	498	15,777
1908	96	14,466
1909	1,581	14,556
1910	2,028	15,014
1911	1,549	15,033

Den övervägande delen av den i Sverige konsumerade sirapen utgöres sålunda av importerad vara. Tullen har därför ock sin förnämsta betydelse såsom finanstull och inbringar årligen för statsverket omkring 1 1/2 miljon kronor. En nedsättning av tullen medför således en minskad statsinkomst.

Emellertid har sirapstullen även karaktär av skyddstull för den inhemska sirapsproduktionen. Men jag vill här, i likhet med de sakkunniga, erinra om, att något särskilt tullskydd ej synes vara av nöden för denna inom landet bedrivna tillverkning, enär det skydd, som genom sockerlagstiftningen givits den för sirapens framställande erforderliga råvaran, torde utgöra ett även för sirapsproduktion fullt tillräckligt skydd. Den inhemska sirapstillverkningen, vilken bedrives allenast av svenska sockerfabriksaktiebolaget, synes för övrigt vara av en blott oväsentlig omfattning, och torde icke äga någon egentlig betydelse för nämnda företags drift.

Jag hyser även den uppfattning, att den nuvarande tullsatsen är allt för hög i förhållande till varans pris, vilket, tullen oräknad, i Sverige ej torde uppgå till mer än i genomsnitt omkring 20 öre per kilogram för de ljusare och högre kvaliteterna samt 10 öre för de mörkare och sämre sorterna. Dessutom finner jag det, såsom redan anförts, önskvärt, att varans pris nedbringas till båtnad för den konsumerande allmänheten.

Då jag emellertid, av hänsyn till statens finansiella intressen, ej ansett mig böra nu föreslå sirapstullens borttagande, vill jag, på grund av ovan anförda skäl, hemställa om förslag rörande sirapstullens nedsättande med hälften eller från 10 till 5 öre per kilogram.

Då sirapen förekommer i flera kvaliteter av sinsemellan avsevärt olika värde och pris, kunde det synas önskvärt att gradera tullen med hänsyn härtill. En dylik anordning torde emellertid av tulltekniska skäl möta svårigheter.»

I sitt betänkande över denna proposition anför bevillningsutskottet vid samma års riksdag, under yrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag:

»Av de siffror, som i propositionen meddelats rörande inhemsk produktion samt import av sirap under åren 1907—1911, har framgått, att under berörda tidsperiod införts — importen äger rum huvudsakligen från England, till en mindre del från Amerika — i medeltal 14,969 ton sirap om året, medan den årliga tillverkningen inom landet av samma vara under åren 1919—1921 uppgått till 1,500—2,000 ton. Under år 1912 lär produktionen hava närmast sig 3,000 ton. Den inhemska sirapsproduktionen har sålunda icke nått någon större utveckling, och torde, enligt erhållna upplysningar, även med bibehållande av det nuvarande tullskyddet, den möjligheten vara utesluten, att den svenska sockerindustrien skulle bliva i stånd att ens tillnärmelsevis tillgodose den inhemska konsumtionens behov av sirap.

Då tullskyddet för sirap sålunda icke kan anses vara av någon egentlig betydelse för den svenska sirapstillverkningen och då dessutom sockerindustrien, som driver densamma, även med de av utskottet föreslagna reducerade tullsatserna, måste anses för sin produktion åtnjuta ett fullt tillräckligt tullskydd, finner utskottet att ur synpunkten av industriens intressen intet hinder möter för den föreslagna tullnedsättningen. Å andra sidan måste densamma för konsumenterna tillmätas en icke ringa betydelse, så mycket mera avsevärd som sirap såsom konsumtionsartikel huvudsakligen ingår i de mindre bemedlades hushåll, varför en nedsättning av tullen på föreslaget sätt skulle komma särskilt den fattigare befolkningen till godo.»

Efter gemensam votering beslöt riksdagen med 185 röster mot 156 i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

I ett anförande till det statsrådsprotokoll, som åtföljde Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 232 till 1914 års B-riksdag förekommer följande uttalande av departementschefen, vilket även torde ha legat till grund för vederbörande departementschefs ovan anförda motivering angående sirapstillens nedsättande:

»Det torde knappast finnas någon som helst utsikt att vinna avsättning för sirap, uppblandad med mer svensk stärkelsesirap, än som är behöfligt för att hindra sirapens kristallisation samt för att förbättra smaken å vissa kvaliteter betsirap.»